

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY
B.A. General Part-II Examinations, 2017

SANSKRIT-GENERAL

PAPER-SANG-V

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

Unit - I

1. Answer any *one* question from the following: 10
 - (a) Describe the hermitage of *Vasiṣṭha* as depicted in *Raghuvamśam*, Canto-I.
 - (b) Why was *Dilīpa* cursed? What was the curse? How did *Vasiṣṭha* instruct *Dilīpa* to serve *Nandinī*?

2. Translate into English or Bengali (any *one*): 4
 - (a) क सूर्यप्रमवो वंशः क चात्यविषया मतिः।
तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥
 - (b) द्वेषोऽपि सम्मतः शिष्टस्तस्यार्तस्य यथौषधम्।
त्याज्यो दुष्टः प्रियोऽपयासीदङ्गुलीवोरगक्षता ॥

3. Answer any *three* questions from the following: 2×3 = 6
- (a) "जगतः पितरौ वन्दे" – Who are referred to hereby 'पितरौ' ? With which they are compared?
- (b) How many Cantos are there in रघुवंशम् ? Write the name of the first Canto.
- (c) What do you know about the wife of Dilīpa?
- (d) "बृद्धत्वं जरसा विना" – Who is referred to here? What is the meaning of this sentence?

Unit - II

4. (a) What is कर्मवाच्य ? What are the general rules of कर्मवाच्य ? Give example. 4

OR

What do you mean by भाववाच्य ? What are the general rules to change the voice of कर्तृवाच्य to भाववाच्य ?

- (b) Change the voice (any *three*): 2×3 = 6
- (i) शिशुः हसति । (in भाववाच्य)
- (ii) त्वया चन्द्रः दृष्टः । (in कर्तृवाच्य)
- (iii) माता भिक्षुकाय वस्त्रं यच्छति । (in कर्मवाच्य)
- (iv) नृपः मृगं पश्यतु । (in कर्मवाच्य)
- (v) राज्ञा हस्यते (in कर्तृवाच्य)

Unit - III

5. Translate into English or Vernacular: 10

मानवजीवने छात्रजीवनं प्रशस्ततरम् अस्ति । अस्मिन् एव जीवने नरः भाविजीवनस्या निर्माणं करोति । ये छात्रजीवने सदाचारजीवनम् आप्नुवन्ति ते एव भाविजीवने सफलाः भवन्ति । 'छात्राणामध्ययनं तपः' इति महाजनवाक्यानुसरणमेव कर्तव्यम् । छात्रः जाते मेरुदण्डः, देशस्य बलं च । अतः तस्य अपरकर्तव्याणि अपि सन्ति ।

Unit - IV

6. Read the following passage and answer the following questions in Sanskrit. 2.5×4 = 10

अस्ति श्रीपर्वतमध्ये ब्रह्मपुरारव्यं नगरम्। तत्र शैलशिखरे घण्टाकर्णो नाम राक्षसः प्रतिवसति इति जनप्रवादः। एकदा घण्टामादाय पलायमानः कश्चित् चौरः व्याघ्रेण व्यापादितः। तत्पाणिपतिता घण्टा वानरैः प्राप्ता। ते वानरास्तां घण्टाम् अनुक्षणं वादयन्ति। ततो नगरजनैः मनुष्यः खादितः दृष्टः, प्रतिक्षणं घण्टारवश्च श्रूयते। अनन्तरं "घण्टाकर्णः कुपितो मनुष्यान् खादति घण्टाश्च वादयति इत्युक्त्वा जनाः सर्वे नगरात् पलायिताः।

(क) कः जन प्रवादः आसीत् ?	2.5
(ख) कः केन निहतः ?	2.5
(ग) के सर्वदा घण्टां वादयन्ति ?	2.5
(घ) मनुष्याः नगरात् कथं पलायिताः ?	2.5

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. General Part-II Examinations, 2017

SANSKRIT-GENERAL

PAPER-SANG-VI

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Unit - I

1. Discuss the importance of सम्मूति and असम्मूति according to ईशोपनिषद्। 12

OR

Discuss the आत्मतत्त्व in the light of ईशोपनिषद्।

2. Translate into English or Vernacular (any one): 5

(a) ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम्॥

(b) हिरण्मयेन पात्रेण सत्यस्यापिहितं मुखम्।
तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्यधर्माय दृष्टये॥

3. Explain any *one* question from the following: 8

(a) विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं सह।
अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा विद्यामृतमस्नुते॥

- (b) यस्मिन् सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभूद्विजानतः।
तत्र को मोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः॥

Unit - II

4. Discuss the उपनयनविधि according to *Manusamhitā*, Chapter-II.

12

OR

Make an elaborate note on the characteristics and nature of धर्म as prescribed in *Manusamhitā*, Chapter-II.

Unit - III

5. Explain any *one* question from the following:

7

- (a) न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति।

हविषा कृष्णवर्त्मव भूय एवाभिवर्धते॥

- (b) धर्मार्थो यत्र न स्यातां शुश्रूषा वापि न द्विधा।

तत्र विद्या न वक्तव्याशुभं बीजमिवोषरे॥

OR

Write short notes on any *two* questions from the following:

3.5×2 = 7

स्वाध्याय, आर्यावर्त, आचार्य, निष्क्रमण।

6. Answer any *three* questions from the following:

2×3 = 6

- (a) Who is उपाध्याय ?

- (b) What is जातकर्म ?

- (c) Who is ब्रह्माञ्जलि ?

- (d) Define ब्रह्मर्षिदेश।

- (e) Who is considered to be स्नातक ?